

FOR 1993-12-21 nr 1385: Forskrift om merking mv av næringsmidler		
FOR 1993-12-21 nr 1385: Forskrift om merking mv av næringsmidler		

DATO:	FOR-1993-12-21-1385
DEPARTEMENT:	HOD (Helse- og omsorgsdepartementet)
AVD/DIR:	Mattilsynet, Folkehelseavd.
PUBLISERT:	I 1993 1865
IKRAFTTREDELSE:	1994-01-01
SIST-ENDRET:	FOR-2010-04-30-640
ENDRER:	FOR-1986-09-25-1917
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-2003-12-19-124-§10 , LOV-2003-12-19-124-§33 , LOV-2003-12-19-124-§36 , FOR-2003-12-19-1790 , FOR-2004-05-05-884
SYS-KODE:	BG09f, D02
NÆRINGSKODE:	9124
KORTTITTEL:	Merkeforskriften

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19931221-1385.html>

INNHold

Forskrift om merking mv av næringsmidler

Kapittel I. Omfang og definisjoner m v.

- § 1. Omfang
- § 2. Formål
- § 3. Definisjoner

Kapittel II. Generelle krav til merking.

- § 4. Merkeplikt
- § 4a. Opplysningsplikt ved omsetning av ikke ferdigpakkede næringsmidler
- § 5. Prinsipper for merking, presentasjon og reklame
- § 6. Språk
- § 7. Merkingens plassering
- § 8. Redusert krav til merking

Kapittel III. Innhold i merkingen.

- § 9. Varebetegnelse
- § 10. Tilleggsangivelse til varebetegnelse ved særlige behandlingsmåter
- § 10a. Merking av bestrålte næringsmidler som er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning
- § 10b. Merking av bestrålte næringsmidler som ikke er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning
- § 10c. Merking av genmodifiserte næringsmidler
- § 11. Ingrediensliste
- § 12. Sammensatte ingredienser og ingrediensblandinger

- § 13. Tilsetningsstoffer
 - § 13a. Forlenget holdbarhet
 - § 14. Unntak fra krav om å merke med ingrediensliste
 - § 15. Kvantitativ ingrediensmerking
 - § 15a. Unntak fra krav om kvantitativ ingrediensmerking
 - § 15b. Unntak fra krav om prosentvis angivelse på produksjonstidspunktet (beregningsmåte)
 - § 16. Nettoinnhold
 - § 17. Unntak fra krav om å merke med nettoinnhold
 - § 18. Holdbarhetsdato – lett bederfelige næringsmidler
 - § 19. Holdbarhetsdato – ikke lett bederfelige næringsmidler
 - § 20. Unntak fra krav om å merke med holdbarhetsdato
 - § 21. Navn, adresse og opprinnelse
 - § 22. Bruksanvisning
 - § 23. Alkoholinnhold
 - § 24. Merking av fytosteroler
- Kapittel IV. Administrative bestemmelser.
- § 25. Tilsyn og vedtak
 - § 26. Dispensasjon
 - § 27. Straff
 - § 28. (Opphevet ved forskrift 22 okt 1998 nr. 997, tidligere § 27.) ...
 - § 29. Ikrafttredelse

Vedlegg I. Samlebetegnelse som kan brukes ved angivelse av ingredienser

Vedlegg II. Klassebetegnelser for tilsetningsstoffer

Vedlegg III. Regler for angivelse av alkoholinnhold

Vedlegg IV. Liste over ingredienser med særlige merkekrav

Forskrift om merking mv av næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Sosial- og helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) 21. desember 1993 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

Tilføyd hjemmel: Delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 18 (direktiv 2000/13/EF endret ved direktiv 2001/101/EF, direktiv 2003/89/EF, direktiv 2006/142/EF, direktiv 2007/68/EF, direktiv 2008/5/EF og forordning (EF) nr. 415/2009), nr. 41 (direktiv 87/250/EØF), nr. 47 (direktiv 89/108/EØF), nr. 54x (direktiv 1999/2/EF), nr. 54zc (direktiv 94/54/EF endret ved direktiv 96/21/EF og direktiv 2004/77/EF), nr. 54zza (direktiv 2002/67/EF), nr. 54zzo (forordning (EF) nr. 608/2004) og nr. 54zzu (direktiv 2005/26/EF, direktiv 2005/63/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 4 april 1995 nr. 329, 6 april 1995 nr. 356, 18 feb 1996 nr. 202, 26 feb 1996 nr. 219, 20 april 1996 nr. 378, 15 jan 1997 nr. 76, 17 aug 1998 nr. 844, 22 okt 1998 nr. 997, 23 des 1999 nr. 1496, 23 april 2001 nr. 431, 27 aug 2002 nr. 940 (som endret 20 jan 2003 nr. 48), 22 mars 2002 nr. 300 (som endret 10 okt 2002 nr. 1147), 28 jan 2003 nr. 74, 22 mars 2003 nr. 424, 15 jan 2004 nr. 236 (bl.a hjemmel), 26 okt 2004 nr. 1424, 18 feb 2005 nr. 185, 18 feb 2005 nr. 186, 9 sep 2005 nr. 1015, 14 nov 2005 nr. 1283, 6 april 2006 nr. 423, 11 mai 2006 nr. 505, 6 nov 2007 nr. 1224, 28 okt 2008 nr. 1144, 19 feb 2009 nr. 209, 30 april 2010 nr. 640.

Kapittel I. Omfang og definisjoner m v.

§ 1. Omfang

Denne forskrift omfatter næringsmidler bestemt til omsetning, og gir bestemmelser om merking og visse aspekter ved presentasjon av, og reklame, for disse.

Forskriften gjelder så langt annet ikke er bestemt i eller i medhold av lov.

0) Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.

§ 2. Formål

Forskriftens formål er å sikre forbrukerne tilstrekkelig og korrekt informasjon med hensyn til næringsmidlers art, sammensetning og egenskaper.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås ved

1.	merking: enhver opplysning, produkt- eller varemerke, bilde eller symbol som gjelder et næringsmiddel og som er angitt på emballasje, dokumenter, skilt, etiketter eller halsetiketter av enhver art som følger, eller som viser til næringsmidlet.
2.	omsetning: besittelse av næringsmidler med henblikk på salg, herunder utbud for salg eller hver annen form for overdragelse med eller uten vederlag, samt selve salget, distribusjonen og de andre formene for overdragelse.
3.	storhusholdning: restauranter, sykehus, kantiner og andre lignende virksomheter som tilbereder og/eller omsetter mat.
4.	ferdigpakket næringsmiddel: den salgsenhet som er bestemt til omsetning og som består av et næringsmiddel og den emballasje det er pakket inn i før omsetning, når emballasjen dekker varen helt, eller delvis, men likevel på en slik måte at innholdet ikke kan endres uten at emballasjen åpnes eller endres.
5.	ingrediens: enhver bestanddel, herunder tilsetningsstoff, som anvendes ved fremstilling eller tilberedning av et næringsmiddel og som fortsatt er til stede i det ferdige produkt, eventuelt i endret form. Dersom en ingrediens i et næringsmiddel er fremstilt av flere ingredienser, skal disse anses som ingredienser i næringsmidlet.
	Som ingrediens anses ikke:
a)	bestanddeler i en ingrediens som under fremstillingsprosessen midlertidig fjernes for deretter å bli tilsatt igjen i det opprinnelige mengdeforhold,
b)	tilsetningsstoffer som bare finnes i et næringsmiddel fordi de forekom i en eller flere av ingrediensene i det aktuelle næringsmidlet, forutsatt at tilsetningsstoffene ikke lenger har noen teknologisk funksjon i det ferdige produkt,
c)	tilsetningsstoffer som anvendes som teknologisk hjelpemiddel, eller
d)	stoffer som anvendes i strengt nødvendige mengder som oppløsnings- eller bæremiddel for tilsetningsstoffer og aromagivende bestanddeler.
e)	Stoffer som anvendes som teknologiske hjelpemidler og som er tilstede i det ferdige produkt i samme eller endret form.
	0) Endret ved forskrifter 15 jan 2004 nr. 236, 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004, se note 2 til § 29).

Kapittel II. Generelle krav til merking.

§ 4. Merkeplikt

Næringsmidler skal ved omsetning merkes med:

1.	varebetegnelse som bestemt i § 9, § 10, § 10a og § 10b
2.	ingrediensliste som bestemt i § 11, § 12, § 13, § 14 og § 15 og Vedlegg I, II, III og IV,
3.	nettoinnhold som bestemt i §§ 16 og 17,
4.	holdbarhet som bestemt i §§ 18, 19 og 20,
5.	spesielle vilkår for oppbevaring og anvendelse, som bestemt i §§ 18 tredje ledd og 19 fjerde og femte ledd,
6.	navn eller firmanavn, adresse og opprinnelse, som bestemt i § 21,
7.	bruksanvisning som bestemt i § 22 og
8.	alkoholinnhold som bestemt i § 23.

Med mindre annet er bestemt i denne forskriften, gjelder ikke merkeplikten i første ledd for næringsmidler som ved omsetning til forbruker ikke er ferdigpakkede. Foretas likevel frivillig merking av disse, skal denne være i samsvar med de krav som følger av denne forskriften.

0	Endret ved forskrifter 23 april 2001 nr. 431 (i kraft 1 mai 2001), 15 jan 2004 nr. 236, 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004, se note 2 til § 29).
---	---

§ 4a. *Opplysningsplikt ved omsetning av ikke ferdigpakkede næringsmidler*

Ved omsetning av næringsmidler som ikke er ferdigpakkede gjelder følgende:

1.	Frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter skal ledsages av opplysninger om varebetegnelse og opprinnelsesland. For epler, pærer, plommer, kirsebær og jordbær skal dessuten sort angis.
2.	Alle næringsmidler skal ledsages av opplysninger om tilsetningsstoffer som bestemt i § 13.
3.	Bestrålte næringsmidler skal ledsages av opplysninger som bestemt i § 10a.
4.	Genmodifiserte næringsmidler skal ledsages av opplysninger som bestemt i § 10c.
0	Tilføyd ved forskrift 28 jan 2003 nr. 74 (i kraft 15 feb 2003). Endret ved forskrifter 15 jan 2004 nr. 236, 9 sep 2005 nr. 1015 (i kraft 15 sep 2005).

§ 5. *Prinsipper for merking, presentasjon og reklame*

Merkingen skal ikke villede kjøper med hensyn til næringsmidlets egenskaper, særlig med hensyn til dets art, identitet, kvalitet, sammensetning, mengde, holdbarhet, opprinnelse eller opphavssted, fremstillings- eller produksjonsmåte.

Det er ikke tillatt å:

1.	tillegge næringsmidlet virkninger eller egenskaper det ikke har,
2.	gi inntrykk av at næringsmidlet har spesielle egenskaper når alle lignende næringsmidler har de samme egenskapene,
3.	påstå eller gi inntrykk av at et næringsmiddel forebygger, leger eller lindrer sykdom, sykdomsymptomer eller smerter, eller
4.	bruke ordene «dietetisk», «til diett» eller lignende, enten alene eller i tilknytning til andre ord, med mindre dette er tillatt i henhold til forskrift om næringsmidler beregnet til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov eller forskrift om utvinning og omsetning mv. av naturlig mineralvann.

Bestemmelser i denne paragraf gjelder også reklame og presentasjon av næringsmidler, næringsmidlenes eller emballasjens form eller utseende, det materiale som anvendes til emballasje og den måte næringsmidlene presenteres på.

0	Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.
---	---

§ 6. *Språk*

Merkingen skal være på norsk eller et språk som i stavemåten ligner norsk. Kravet til språk kan fravikes dersom brukeren på andre måter er sikret den informasjon som kreves.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for at det merkes på flere språk.

§ 7. *Merkingens plassering*

Næringsmidler skal være merket på pakningen eller på etikett festet til pakningen. Merkingen skal være lett synlig, lett leselig og uutslettelig. Merkingen skal under ingen omstendigheter være skjult, tildekket eller adskilt på grunn av andre angivelser eller bilder.

Merkingen skal om mulig gis samlet. Varebetegnelse, nettoinnhold, holdbarhetsdato og alkoholinnhold skal alltid gis i samme synsfelt.

Det er tilstrekkelig at merkingen gis i handelsdokumenter dersom disse er kjøper i hende senest samtidig med vareleveransen, og merkingen etter § 4 nr. 1, 4 og 6 i tillegg gis på den ytre emballasje næringsmidlet frambyr i, for følgende:

1.	Næringsmidler som er bestemt til forbruker, men omsatt i et tidligere ledd enn detaljleddet.
2.	Næringsmidler bestemt til storhusholdninger hvor de skal tilberedes videre.
3.	Råvarer og halvfabrikata som ikke er bestemt til forbruker.

Opplysningene i § 4a nr. 1, 2 og 4 gis på skilt, oppslag eller lignende. I tidligere omsetningsledd enn ved omsetning til forbruker kan opplysningene gis i handelsdokumentene eller på den ytre emballasje næringsmidlet omsettes i.

Ved omsetning over disk, på restaurant, catering og lignende kan opplysningene gis i menyen eller muntlig på forespørsel.

0	Endret ved forskrifter 28 jan 2003 nr. 74 (i kraft 15 feb 2003), 15 jan 2004 nr. 236, 9 sep 2005 nr. 1015 (i kraft 15 sep 2005).
---	--

§ 8. Redusert krav til merking

For emballasje med største enkeltflate mindre enn 10 cm², og for glassflasker som er ment til gjenbruk og har en utslettelig merking og som verken har etikett, halsetikett eller lignende, er det tilstrekkelig å merke med varebetegnelse, nettoinnhold og holdbarhetsdato. Produkter som inneholder ingredienser omfattet av vedlegg IV, skal i tillegg ha en angivelse av disse ingrediensene. For glassflasker er det ikke nødvendig at disse opplysningene gis samlet.

0	Endret ved forskrift 14 nov 2005 nr. 1283.
---	--

Kapittel III. Innhold i merkingen.

§ 9. Varebetegnelse

Varebetegnelsen angis med den betegnelse som er fastsatt i eller i medhold av lov, eller som følger av sedvane. I mangel av slik varebetegnelse skal det brukes en alminnelig kjent betegnelse eller en beskrivelse av næringsmidlet og om nødvendig av dets bruk, som er så nøyaktig at kjøperen får forståelse av næringsmidlets egenart og kan skille det fra produkter som det ellers vil kunne forveksles med.

For epler, pærer, plommer, kirsebær og jordbær skal dessuten sort angis.

Et produkt- eller varemerke, eller et fantasinavn kan ikke erstatte varebetegnelsen.

Lovlig varebetegnelse i et EØS-land hvor næringsmidlet produseres og omsettes, kan brukes med mindre denne varebetegnelse er å anse som villedende. I så fall skal varebetegnelsen følges av en beskrivelse som nevnt i første ledd.

Lovlig varebetegnelse i et EØS-land kan ikke brukes dersom det næringsmiddel som betegnes, i forhold til et næringsmiddel som er kjent under samme navn, er så annerledes med hensyn til sammensetning eller fremstillingsmåte at en beskrivelse i henhold til første ledd ikke er tilstrekkelig til å forhindre villedning.

0	Endret ved forskrifter 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29), 28 jan 2003 nr. 74 (i kraft 15 feb 2003), 15 jan 2004 nr. 236.
---	--

§ 10. Tilleggsangivelse til varebetegnelse ved særlige behandlingsmåter

Varebetegnelsen skal omfatte eller følges av en opplysning om næringsmidlets fysiske tilstand eller den særlige behandlingen som næringsmidlet har fått (f eks « i pulverform », « frysetørret », « konsentrert », « røkt »), i de tilfeller der utelatelse av en slik opplysning vil kunne skape tvil hos kjøperen.

Dypfryste næringsmidler, unntatt spiseis, skal i tillegg til varebetegnelsen merkes « dypfryst ».

Næringsmidler som er tilsatt ett eller flere søtstoffer skal i tilknytning til varebetegnelsen merkes med « inneholder søtstoff(er) ».¹

Næringsmidler som er tilsatt sukker og ett eller flere søtstoffer skal i tilknytning til varebetegnelsen merkes med « inneholder én eller flere typer sukker samt søtstoffer ».¹

Næringsmidler som inneholder aspartam (E951) skal merkes med « inneholder en fenyalaninkilde ».¹

Varebetegnelsen på bordsøtningmiddel skal inneholde betegnelsen «-basert bordsøtningmiddel », hvor navnet på det aktuelle søtstoffet må inngå.

Næringsmidler som er tilsatt mer enn 10% sukkeralkoholer (polyoler) skal merkes med « kan virke avførende ved stort inntak ».¹

Når drikkevarer som er ment til konsum uten videre bearbeidelse eller etter rekonstruksjon av konsentrert eller tørket produkt inneholder koffein, uansett kilde, i mengder som overstiger 150 mg/l, skal opplysningen « Høyt koffeininnhold » stå i samme synsfelt som varebetegnelsen. Opplysningen skal ledsages av en parentes hvor faktisk koffeininnhold angis i mg/100ml.

Bestemmelsen i forrige ledd omfatter ikke produkter basert på kaffe, te eller kaffe- eller teekstrakt, dersom « kaffe » eller « te » fremgår av varebetegnelsen.

0	Endret ved forskrifter 17 aug 1998 nr. 844, 23 april 2001 nr. 431 (i kraft 1 mai 2001), 22 mars 2002 nr. 300 som endret ved forskrift 10 okt 2002 nr. 1147 (i kraft 1 nov 2002).
1	Emballasje merket i strid med fjerde, femte, sjette og syvende ledd og som er bestilt før 17 aug 1998 kan benyttes inntil emballasjen er oppbrukt.

§ 10a. Merking av bestrålte næringsmidler som er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning

Bestrålte næringsmidler som er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning skal i tilknytning til varebetegnelsen merkes med betegnelsen « bestrålt » eller « behandlet med ioniserende stråling ».

For næringsmidler som inneholder bestrålte ingredienser, skal opplysningen i første ledd gis i tilknytning til den aktuelle ingrediens i ingredienslisten.

For bestrålte næringsmidler som ved omsetning ikke er ferdigpakket, skal opplysningen i første ledd gis på skilt, oppslag e.l. ved salgsstedet.

For næringsmidler som ved omsetning ikke er ferdigpakket og som inneholder bestrålte ingredienser, skal opplysningen i første ledd gis sammen med varebetegnelsen på den aktuelle ingrediens. Tredje ledd gjelder tilsvarende.

Dersom en bestrålt ingrediens inngår i en sammensatt ingrediens, skal opplysningen gis selv om den sammensatte ingrediensen utgjør mindre enn 25% av det ferdige produkt.

0	Tilføyd ved forskrift 23 april 2001 nr. 431 (i kraft 1 mai 2001). Endret ved forskrifter 22 mars 2002 nr. 300 som endret ved forskrift 10 okt 2002 nr. 1147 (i kraft 1 nov 2002), 15 jan 2004 nr. 236.
---	--

§ 10b. Merking av bestrålte næringsmidler som ikke er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning

Bestrålte næringsmidler og bestrålte ingredienser som ikke er beregnet for omsetning til forbruker og storhusholdning skal merkes som bestemt i § 10a første ledd. I tillegg skal navn og adresse på bestrålingsanlegget eller dets registreringsnummer angis.

Opplysninger om at bestråling har funnet sted skal dessuten alltid angis i de dokumenter som følger eller vedrører næringsmidlet eller ingrediensen.

0Tilføyd ved forskrift 23 april 2001 nr. 431 (i kraft 1 mai 2001). Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.

§ 10c. Merking av genmodifiserte næringsmidler

Genmodifiserte næringsmidler herunder tilsetningsstoffer og aromastoffer skal i varebetegnelsen eller i tilknytning til den aktuelle ingrediens merkes med enten «genmodifisert» eller «produsert fra genmodifisert [navn på organismen]» når:

1.	næringsmidlet består av eller inneholder genmodifiserte organismer, eller
2.	næringsmidlet er produsert fra, men ikke inneholder genmodifiserte organismer. Merkeplikten gjelder også for genmodifiserte næringsmidler, tilsetningsstoffer eller aromastoffer hvor DNA og protein som stammer fra genmodifiseringen, ikke kan påvises.

Merkeplikt etter første ledd gjelder ikke:

1.	ved utilsiktet eller teknisk uunngåelig tilstedeværelse av genmodifisert materiale i et produkt under 0,9 prosent,
2.	produkter som er fremstilt ved hjelp av genmodifiserte organismer, men hvor sluttproduktet ikke inneholder materiale fra det opprinnelige genmodifiserte materialet, herunder genmodifiserte prosesshjelpemidler og næringsmidler som er behandlet med genmodifiserte prosesshjelpemidler.

0Tilføyd ved forskrift 9 sep 2005 nr. 1015 (i kraft 15 sep 2005).

§ 11. Ingrediensliste

1.	Ingredienslisten skal omfatte alle ingrediensene i næringsmidlet. Disse skal angis i fallende orden etter vekt på fremstillingstidspunktet. Listen skal innledes av en tekst hvor ordet «ingrediens» inngår.
2.	Ingrediensene skal angis med varebetegnelse i henhold til § 9, med de unntak som følger av §§ 12 og 13.
3.	Tilsatt vann og flyktige ingredienser som overstiger 5 vektprosent i det ferdige produkt, skal angis i listen etter sin vekt i det ferdige produkt. Mengden vann tilsatt som ingrediens i et næringsmiddel, bestemmes ved at det fra det ferdige produkts samlede nettoinnhold fratrekkes den samlede mengde av de øvrige ingrediensene.
4.	Ingredienser som anvendes i konsentrert eller tørket form, og som rekonstitueres under fremstillingen, kan angis i ingredienslisten etter vekt før konsentrering eller tørking.
5.	Ingrediensene i konsentrerte eller tørkede næringsmidler som skal tilsettes vann, kan angis etter mengdeforholdet i det rekonstituerte produkt, dersom ingredienslisten tilføyes en opplysning som «ingredienser i det rekonstituerte produkt» eller «ingredienser i det spise-/drikkeferdige produkt».
6.	Angivelse av vann er ikke obligatorisk når vann under fremstillingsprosessen utelukkende brukes til å rekonstituere en konsentrert eller tørket ingrediens, eller når det inngår i en lake som vanligvis ikke konsumeres.
7.	Kinin og/eller koffein brukt som aroma i produksjon og tilberedelse av næringsmidler må nevnes med navn i ingredienslisten rett etter ordet aroma.
8.	Ingredienser som utgjør mindre enn 2% av ferdig vare kan angis i tilfeldig rekkefølge etter de øvrige ingrediensene.
9.	Ingredienser som kan erstatte hverandre uten å endre næringsmiddelets sammensetning, art eller oppfattet verdi kan angis i ingredienslisten med angivelsen «inneholder og/eller ...».
	Dette gjelder kun ingredienser som utgjør mindre enn 2% av ferdigvaren hvor minst én av maksimum to ingredienser forekommer i den ferdige varen.

	Denne bestemmelsen omfatter ikke tilsetningsstoffer eller ingrediensene som er oppført i Vedlegg IV.
10.	Alle ingredienser og stoffer som er tilstede i det ferdige produkt i samme eller endret form, og som omfattes av Vedlegg IV, skal angis i ingredienslisten med en klar angivelse av ingrediensen eller ingrediensen den er fremstilt av.
	Produkter omfattet av § 14 og som inneholder ingredienser som omfattes av Vedlegg IV skal ha en angivelse av disse ingrediensene. Angivelsen skal omfatte ordet «inneholder» etterfulgt av angivelse av ingrediensen eller ingrediensen den er fremstilt av.
	Angivelsen i henhold til første og annet ledd er ikke nødvendig dersom varebetegnelsen klart angir den aktuelle ingrediens.
11.	Sukkervarer og drikkevarer som inneholder glysirrisinsyre eller ammoniumssalt av denne, tilsatt som dette i næringsmiddelet eller er tilsatt lakrisrot fra planten glyzyrrhiza glabra, skal ha følgende merking i tilknytning til ingredienslisten relatert til næringsmiddelets art og inngående mengde:
	Sukkervarer og drikkevarer med 100 mg/kg eller 10 mg/l eller mer merkes med: « inneholder lakris ». Merkingen er ikke nødvendig dersom ordet « lakris » allerede fremgår av varebetegnelsen eller ingredienslisten.
	Sukkervarer som inneholder 4 g/kg eller mer merkes med: « inneholder lakris, personer med høyt blodtrykk bør unngå for stort inntak ».
	Drikkevarer som inneholder 50 mg/l eller mer merkes med: « inneholder lakris, personer med høyt blodtrykk bør unngå for stort inntak ».
	Drikkevarer med mer enn 1,2 volumprosent alkohol skal ha tilsvarende merking som foregående ledd dersom mengden glysirrisinsyre eller ammoniumssalt av denne overstiger 300 mg/l eller mer i ferdig drikk. « Mengdeforholdet skal beregnes ut i fra drikkeferdig produkt ».
	Opplysningene gis i tilknytning til varebetegnelsen dersom produktet ikke har ingrediensliste.
	0 Endret ved forskrifter 22 mars 2003 nr. 424, 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004, se note 2 til § 29), 18 feb 2005 nr. 186 (i kraft 20 mai 2005. Inntil 20. mai 2006 tillates omsetning av produkter i samsvar § 11 slik den lød før tilføyelse av nytt nr. 11. Omsetning av produktet merket før 20. mai 2006 er tillatt inntil lagrene er brukt opp.)

§ 12. Sammensatte ingredienser og ingrediensblandinger

1.	Sammensatte ingredienser kan angis i ingredienslisten med sin varebetegnelse dersom denne er fastsatt i medhold av lov, følger av sedvane eller er alminnelig kjent.
	Den sammensatte ingrediensen angis etter sin vekt i produktet umiddelbart fulgt av en oppregning av ingrediensene.
	Oppregningen etter annet ledd er ikke obligatorisk:
a)	når sammensetningen er fastsatt i forskrift, forutsatt at ingrediensen utgjør mindre enn 2% av ferdig vare.
b)	for sammensatte ingredienser av krydderblandinger og/eller krydderurter som utgjør mindre enn 2% av ferdig vare.
c)	når den sammensatte ingrediensen er et næringsmiddel som det ikke kreves ingrediensliste for.
	Disse unntakene omfatter ikke tilsetningsstoffer eller ingrediensene som fremgår av Vedlegg IV.
2.	Frukt, grønnsaker eller sopp kan grupperes under betegnelse «frukt», «grønnsaker» eller « sopp » i ingredienslisten når de anvendes blandet som ingredienser i et næringsmiddel og ingen komponent vektmessig utgjør en hovedbestanddel.
	Betegnelsen skal umiddelbart etterfølges av en oppregning av de aktuelle frukter,

	grønnsaker eller sopp samt angivelsen « i variabelt mengdeforhold ».
	Blandingen skal i slike tilfeller angis i ingredienslisten på grunnlag av den samlede vekten av frukt, grønnsaker eller sopp.
3.	For ingredienser i krydder- eller krydderurtblandinger, der ingen krydder eller krydderurt i særlig grad vektmessig utgjør en hovedbestanddel, kan angivelse i fallende orden fravikes, dersom det tilføyes en opplysning som « i variabelt mengdeforhold ».
4.	Ingredienser som hører inn under en av de samlebetegnelse som er oppført i vedlegg I, kan angis med navnet på denne samlebetegnelsen. Brukes samlebetegnelsen «stivelse» og ingrediensen kan inneholde gluten, må den vegetabiliske opprinnelse til ingrediensen angis.
0	Endret ved forskrifter 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29), 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004, se note 2 til § 29).

§ 13. Tilsetningsstoffer

Tilsetningsstoffer skal angis med klassebetegnelse i henhold til vedlegg II, etterfulgt av spesifikt navn eller E-nr. Hører tilsetningsstoffet inn under flere klassebetegnelser, brukes den klassebetegnelse som svarer til tilsetningsstoffets hovedfunksjon i det aktuelle næringsmidlet.

Brukes klassebetegnelsen « modifisert stivelse » og tilsetningsstoffet kan inneholde gluten, skal den vegetabiliske opprinnelsen til tilsetningsstoffet angis.

0	Endret ved forskrift 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29).
---	---

§ 13a. Forlenget holdbarhet

Næringsmidler som har fått forlenget holdbarhet ved bruk av emballasjegass, som nevnt i vedlegg II til forskrift av 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler, skal merkes med « pakket i beskyttende atmosfære »¹.

1	Produkter som ikke er merket med «pakket i beskyttende atmosfære» før 1. januar 1997 kan frambyes inntil lageret er oppbrukt.
0	Tilføyd ved forskrift 17 aug 1998 nr. 844, endret ved forskrift 22 okt 1998 nr. 997.

§ 14. Unntak fra krav om å merke med ingrediensliste

Produkter oppført i pkt. 1-6 er unntatt fra kravet om ingrediensliste. Dette unntaket gjelder ikke produkter som inneholder ingredienser omfattet av Vedlegg IV.

Følgende produkter er unntatt fra kravet om ingrediensmerking:

1.	Frisk frukt, friske grønnsaker og poteter, som ikke er skrelt, snittet eller behandlet på lignende måte.
2.	Vann tilsatt kullsyre, dersom dette fremgår av varebetegnelsen.
3.	Eddik fremstilt ved gjæring, dersom den er fremstilt av en enkelt basisråvare og ikke er tilsatt andre ingredienser.
4.	Ost, smør, fermentert melk eller fløte, dersom disse ikke er tilsatt andre ingredienser enn melkeprodukter, enzymer og kulturer av mikroorganismer som er nødvendige for fremstillingen, eller det salt som er nødvendig for fremstilling av annen ost enn fersk ost eller smelteost.
5.	Produkter som består av en enkelt ingrediens hvor varebetegnelsen er identisk med navnet på ingrediensen, eller ingrediensens art klart kan utledes av varebetegnelsen.
6.	Drikkevarer med mer enn 1,2 volumprosent alkohol. Glysirrisinsyre skal merkes etter § 11 nr. 11 femte ledd.
0	Endret ved forskrifter 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29), 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004, se note 2 til § 29), 18 feb 2005 nr. 186 (i kraft 20 mai 2005. Inntil 20. mai 2006 tillates omsetning av produkter i samsvar med § 14 nr. 6 slik den lød før tilføyelse av nytt annet punktum. Omsetning av produktet merket før 20. mai 2006 er tillatt inntil lagrene er brukt opp.)

§ 15. Kvantitativ ingrediensmerking

Mengden av en ingrediens eller en kategori av ingredienser som er benyttet ved fremstilling eller tilberedning av et næringsmiddel, skal angis dersom denne/disse:

1.	inngår i varebetegnelsen eller varebetegnelsen vanligvis forbindes med ingrediensen,
2.	er fremhevet i merkingen ved ord, bilder eller grafikk, eller
3.	er av betydning for å karakterisere næringsmidlet og kunne skille det fra andre næringsmidler som det vil kunne forveksles med på grunn av varebetegnelse eller utseende.

Mengden skal angis som den prosentvise andel ingrediensen(-ene) utgjorde på produksjonstidspunktet og skal plasseres i varebetegnelsen, i umiddelbar nærhet av denne eller i forbindelse med den aktuelle ingrediens.

0	Endret ved forskrift 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29).
---	---

§ 15a. Unntak fra krav om kvantitativ ingrediensmerking

Følgende tilfeller er unntatt fra bestemmelsene i § 15:

1.	når netto drenet vekt er angitt som bestemt i § 16 nr. 2,
2.	når kun små mengder er brukt i aromagivende henseende,
3.	når ingrediensen eller kategorien ingredienser fremgår av varebetegnelsen, men ikke vil være avgjørende for forbrukers valg, da en variasjon av mengde ikke vil være vesentlig for karakterisering av produktet eller for å kunne skille det fra andre lignende produkter,
4.	for frukt- eller grønnsaksblandinger samt krydder- eller krydderurtblandinger, hvor ingen del vektmessig utgjør en hovedbestanddel,
5.	der hvor det følger av særfor skrift at mengden av en ingrediens eller kategori av ingredienser skal angis i merkingen,
6.	der hvor eksakt mengde av en ingrediens eller kategori av ingredienser følger av særfor skrift, uten at angivelse i merkingen kreves.

Følgende tilfeller er unntatt fra bestemmelsene i § 15 første ledd nr. 1 og 2:

1.	Der hvor angivelsen «inneholder søtstoff(er)» eller «inneholder en eller flere typer sukker samt søtstoffer» følger varebetegnelsen til et næringsmiddel, jf. § 10 fjerde og femte ledd.
2.	Produkter tilsatt vitaminer og mineraler og som er merket i samsvar med gjeldende forskrift for deklarasjon av næringsinnhold.
0	Tilføyd ved forskrift 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29).

§ 15b. Unntak fra krav om prosentvis angivelse på produksjonstidspunktet (beregningsmåte)

Følgende tilfeller er unntatt fra bestemmelsen i § 15 annet ledd:

1.	For næringsmidler som har hatt væsketap som følge av varmebehandling eller lignende behandling, skal den mengde som angis tilsvare mengden av ingrediensen (-ne), beregnet i forhold til ferdigvaren. Mengde skal angis i prosent. Dersom mengden av den angitte ingrediens eller den totale mengde av alle angitte ingredienser overstiger 100 prosent, skal den prosentangivelse erstattes med vektangivelse. Mengde ved fremstillingen av 100 g ferdig vare skal da angis.
2.	Mengden av flyktige ingredienser angis etter vekt i ferdigvaren.
3.	Mengden av ingredienser som er brukt i konsentrert eller tørket form og som rekonstrueres under fremstillingen, kan angis etter deres vekt før konsentrering eller tørring.
4.	Ingrediensene i konsentrerte eller tørkede næringsmidler som skal tilsettes vann, kan angis etter mengde i det rekonstituerte produktet.
0	Tilføyd ved forskrift 23 des 1999 nr. 1496 (se note 1 til § 29).

§ 16. Nettoinnhold

1.	Nettoinnhold skal angis med volum i liter, centiliter eller milliliter for flytende produkter, og med vekt i kilogram eller gram for andre produkter.
2.	Næringsmidler i fast form i en lake skal også merkes med netto drenet vekt, dersom laken ikke er avgjørende for kjøpet. Med lake menes følgende produkter eller blandinger av disse: vann, vandige løsninger av salter, saltlake, vandige løsninger av syrer, eddik, sukkerlake, vandige løsninger av sukkerarter, vandige løsninger av andre søtstoffer, og frukt- eller grønnsakssaft når det gjelder frukt eller grønnsaker.
3.	For ferdigpakning bestående av to eller flere enkeltpakninger som inneholder samme mengde av samme produkt, skal nettoinnhold angis ved det samlede antall enkeltpakninger og nettoinnholdet i én enkelt pakning.
	Dette krav kan fravikes dersom det samlede antall enkeltpakninger og minst én angivelse av nettoinnholdet i enkeltpakningene, er klart synlig i samleemballasjen.
4.	For ferdigpakning bestående av to eller flere enkeltpakninger som ikke anses som salgsenheter, skal nettoinnhold angis ved det samlede nettoinnhold og det samlede antall enkeltpakninger.

§ 17. Unntak fra krav om å merke med nettoinnhold

Unntatt fra krav om å merke med nettoinnhold er:

1.	vitamin- og mineraltilskudd eller lignende produkter som omsettes i form av tabletter, kapsler eller lignende, dersom antall tabletter, kapsler eller lignende angis,
2.	næringsmidler som har et betydelige tap i volum eller masse under lagring, dersom de selges stykkevis eller veies i kjøpers nærvær, og
3.	næringsmidler, unntatt krydder og krydderurter, med nettoinnhold under 5 g eller 5 ml.
0	Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.

§ 18. Holdbarhetsdato – lett bederlige næringsmidler

Næringsmidler som fra et mikrobiologisk synspunkt er lett bederlige og som derfor etter kort tid kan utgjøre en umiddelbar fare for menneskers helse, skal merkes med «Siste forbruksdag ...», fulgt av selve datoen eller en henvisning til det sted på pakningen datoen er påført.

Datoen skal angis med dag, måned og eventuelt år i denne rekkefølge.

Datoangivelsen skal følges av en oppbevaringsanvisning.

§ 19. Holdbarhetsdato – ikke lett bederlige næringsmidler

Næringsmidler som ikke er lett bederlige, skal merkes med datoen som næringsmidlet bevarer sine spesielle egenskaper til, forutsatt riktig oppbevaring, ved « Best før ... » når datoen angir dagen, og « Best før utgangen av ... » i andre tilfeller. Angivelsene skal følges av selve datoen eller en henvisning til det sted på pakningen datoen er påført.

Dato i henhold til første ledd skal angis med dag, måned og år i denne rekkefølge med følgende unntak:

1.	For næringsmidler med kortere holdbarhet enn 3 måneder er det tilstrekkelig å angi dag og måned.
2.	For næringsmidler med holdbarhet over 3 måneder er det tilstrekkelig å angi måned og år.
3.	For næringsmidler med holdbarhet over 18 måneder er det tilstrekkelig å angi år.

Datoangivelsen skal følges av en angivelse av oppbevaringsmåte, dersom denne er av betydning for næringsmidlets holdbarhet.

Dypfryste næringsmidler, unntatt spiseis, som i uendret stand er beregnet på omsetning til forbruker og storhusholdning, skal i tillegg til holdbarhetsdato merkes med anbefalt oppbevaringstid ved andre aktuelle oppbevaringstemperaturer.

0|Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.

§ 20. Unntak fra krav om å merke med holdbarhetsdato

Følgende produkter er unntatt fra krav om å merke med holdbarhetsdato:

1.	Frisk frukt, friske grønnsaker og poteter som ikke er skrelt, snittet eller behandlet på lignende måte. Dette unntak gjelder ikke spirende frø og lignende produkter, f eks skudd av belgfrukter.
2.	Viner, sterkviner, musserende viner, aperitiffviner og lignende produkter, som er fremstilt av andre frukter enn druer, samt drikkevarer som hører inn under posisjon 22.06 i den felles tolltariff, og som er fremstilt av druer eller druesaft.
3.	Drikkevarer med mer enn 10 volumprosent alkohol.
4.	Beholdere på mer enn 5 liter, med ikke-alkoholholdige leskedrikker, fruktsaft, fruktnektar og alkoholholdige drikkevarer, bestemt til storhusholdning.
5.	Baker- eller konditorvarer, som på grunn av sin art normalt forbrukes innen 24 timer etter fremstilling.
6.	Eddik.
7.	Koksalt.
8.	Sukker i fast form.
9.	Sukkervarer som nesten utelukkende består av aromatiserte og/eller fargede sukkerarter.
10.	Tyggegummi og lignende tyggeprodukter.
11.	Spiseis i individuelle porsjoner.

§ 21. Navn, adresse og opprinnelse

Navn eller firmanavn, og adresse til enten produsent, pakkevirksomhet eller en forhandler som er etablert innen EØS, skal angis.

Opprinnelses- eller opphavssted skal angis i de tilfeller utelatelse av en slik opplysning kan villedle forbrukeren med hensyn til næringsmidlets virkelige opprinnelse eller opphavssted.

Frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter skal merkes med opplysninger om varebetegnelse og opprinnelsesland.

0|Endret ved forskrift 28 jan 2003 nr. 74 (i kraft 15 feb 2003).

§ 22. Bruksanvisning

Dersom det er nødvendig for at næringsmidlet skal kunne brukes på en hensiktsmessig måte, skal næringsmidlet ha bruksanvisning.

Dypfryste næringsmidler, unntatt spiseis, som omsettes til forbruker eller storhusholdning, skal merkes med « Bør ikke fryses på nytt etter opptining ».

0|Endret ved forskrift 15 jan 2004 nr. 236.

§ 23. Alkoholinnhold

Drikkevarer med mer enn 1,2 volumprosent alkohol, skal merkes med faktisk alkoholinnhold angitt i volumprosent.

Alkoholinnholdet angis med høyst en desimal, etterfulgt av symbolet « % vol »; betegnelsen « alkohol » eller forkortelsen « alk » kan settes foran. Tillatte toleransegrenser er angitt i vedlegg III.

§ 24. Merking av fytosteroler

EØS-avtalen vedlegg II forordning (EF) nr. 608/2004 av 31. mars 2004 om merking av næringsmidler og næringsmiddelingsredienser som er tilsatt fytosteroler, fytosterolestere,

fytostanoler og/eller fytostanolestere gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

0Tilføyd ved forskrift 18 feb 2005 nr. 185.

Kapittel IV. Administrative bestemmelser.

§ 25. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften.

0Endret ved forskrifter 4 april 1995 nr. 329, 18 feb 1996 nr. 202, 15 jan 2004 nr. 236, 18 feb 2005 nr. 185 (tidligere § 24).

§ 26. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0Endret ved forskrifter 4 april 1995 nr. 329, 15 jan 1997 nr. 76, 15 jan 2004 nr. 236, 18 feb 2005 nr. 185 (tidligere § 25).

§ 27. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til matloven § 28.

0Endret ved forskrifter 15 jan 2004 nr. 236, 18 feb 2005 nr. 185 (tidligere § 26).

§ 28. (Opphevet ved forskrift 22 okt 1998 nr. 997, tidligere § 27.)

§ 29. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft samtidig med at EØS-avtalen trer i kraft i Norge.

Samtidig oppheves generell forskrift av 25. september 1986 nr. 1917 for merking mv. av ferdigpakkede næringsmidler.

0Endret ved forskrift 18 feb 2005 nr. 185 (tidligere § 28).

1 Inntil 1. januar 2001 tillates omsetning av produkter i samsvar med forskrift av 21. desember 1993 nr. 1385 slik den lød før ikrafttredelse av endringene i forskrift av 23. desember 1999 nr. 1496. Produkter merket før nevnte dato kan dog omsettes så lenge disse produkter fortsatt finnes på lager. (Gjelder § 9, § 12, § 13, § 14, § 15, § 15a og § 15b.)

2 Inntil 25. november 2005 tillates omsetning av produkter i samsvar med forskrift 21. desember 1993 nr. 1385 slik den lød før ikrafttredelse av endringene av 26. oktober 2004 nr. 1424 (gjelder for § 3 nr. 5 bokstav e, § 4 nr. 2, § 11 nr. 8, 9 og 10, § 12 nr. 1 og 2 samt § 14 nr. 6). Omsetning av produkter som er merket før 25. november 2005 er tillatt inntil lagrene er brukt opp.

Vedlegg I. Samlebetegnelse som kan brukes ved angivelse av ingredienser

Ingrediens	Samlebetegnelse
Raffinerte oljer unntatt olivenolje	« olje », supplert med enten betegnelsen « vegetabilsk » eller « animalsk », eller angivelse av den spesifikke vegetabilske eller animalske opprinnelse. Betegnelsen « herdet » skal følge angivelsen av herdet olje
Raffinert fett	« fett », supplert med betegnelsen « vegetabilsk » eller « animalsk », eller

	angivelse av den spesifikke vegetabiliske eller animalske opprinnelse. Betegnelsen « herdet » skal følge angivelsen av herdet fett
Blanding av mel fra to eller flere kornarter	« mel », fulgt av en oppregning av de kornarter blandingen er sammensatt av, angitt etter vekt i fallende mengde
Ubearbeidet stivelse og stivelse som er modifisert ved fysiske prosesser eller ved hjelp av enzymer	Stivelse
Enhver fiskeart der fisken inngår som ingrediens i et annet næringsmiddel, med forbehold om at betegnelsen og presentasjon av dette næringsmidlet ikke viser til en bestemt fiskeart	Fisk
Alle ostetyper når osten eller osteblanding inngår som en ingrediens i et annet næringsmiddel, med forbehold om at varebetegnelsen og presentasjonen av næringsmidlet ikke viser til en bestemt type ost	Ost
Krydder dersom den samlede mengden ikke overstiger 2% av næringsmidlets vekt	Krydder eller krydderblandinger
Krydderurter eller deler av krydderurter, dersom den samlede mengden ikke overstiger 2% av næringsmidlets vekt	Krydderurter eller krydderurtblandinger
Alle former for gummiprodukter som anvendes i fremstillingen av gummibase til tyggegummi	Gummibase
Strøkavring (brødrasp) av enhver opprinnelse	Strøkavring
Alle kategorier sukrose	Sukker
Glukose anhydrid eller glukose monohydrat	Glukose
Alle typer av melkeproteiner (kasein, kaseinater og myseprotein) og blandinger av disse	Melkeproteiner
Presset kakaosmør, ekspeller eller raffinert kakaosmør	Kakaosmør
Alle typer vin definert i rådsforordning (EØF) nr. 822/87 ²	Vin
Skjelettmuskulatur ^{*1} med naturlig tilhørende og innesluttet vev fra arter av pattedyr og fugler som er egnet til å brukes som næringsmidler, og hvor totalt innhold av fett og bindevev ikke overstiger verdiene gitt nedenfor ^{***} , når kjøtt inngår som en ingrediens i et annet næringsmiddel. Ingredienser framstilt ved mekanisk separasjon av det kjøtt som er igjen på benene etter nedskjæring er unntatt fra denne definisjonen. * Mellomgulv og tyggemuskl er å anse som skjelettmuskulatur, mens hjerte, tunge, hodemuskl er (med unntak av tyggemuskl er), samt muskl er fra framkne, hase og hale er unntatt.	« ...kjøtt » med navn (-ene) ^{**} på dyreart det stammer fra foran

<p>** Ved merking på engelsk kan denne betegnelsen erstattes av det generiske navnet på den aktuelle dyrearten.</p> <p>*** Maksimum tillatt innhold av fett og bindevev i kjøtt:</p>		
Art	Fett %	Bindevev % ****
Pattedyr, med unntak av kanin og svin, og blandinger av arter hvor kjøtt fra pattedyr dominerer	25	25
Svin	30	25
Fugler og kanin	15	10
<p>Overskrides disse maksimumsgrenser må kjøttinnholdet justeres ned, og ingredienslisten må i tillegg til mengde kjøtt også omfatte mengde fett og/eller mengde bindevev.</p> <p>**** Innholdet av bindevev beregnes på grunnlag av forholdet mellom kollagen- og proteininnholdet. Kollageninnholdet er 8 ganger høyere enn hydroxyprolininnholdet.</p>		

0	Endret ved forskrifter 6. april 1995 nr. 356, 27. aug 2002 nr. 940 (som endret ved forskrift 20. jan 2003 nr. 48), 26. okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25. nov 2004).
1	Inntil 1. juli 2003 tillates omsetning av næringsmidler i samsvar med denne forskrift slik den lød før endringsforskrift av 27. august 2002 nr. 940. Produkter merket før nevnte dato kan omsettes så lenge disse produkter fortsatt finnes på lager (gjelder § 15, § 15a og § 15b).
2	EFT nr. L 84 av 27.3.1987 s. 1.

Vedlegg II. Klassebetegnelser for tilsetningsstoffer

antiklumpemiddel
antioksidant
smaksforsterker
emulgator
fargestoff
fortykningsmiddel
hevemiddel
konserveringsmiddel
skumdempende middel
stabilisator
overflatebehandlingsmiddel
surhetsregulerende middel
søtstoff
geleringsmiddel
syre
modifisert stivelse ³
smeltesalt (emulgerende salter) ⁴
melbehandlingsmiddel
konsistensbevarer
fuktighetsbevarer
fyllemiddel
drivgass

	tablethjelpstoff ⁵
3	Det kreves ikke angivelse av det spesifikke navn eller E nr.
4	Utelukkende når det gjelder smelteost og produkter fremstilt av smelteost.
5	Klassebetegnelsen kan kun benyttes dersom det ikke finnes andre dekkende klassebetegnelser.

Aromaer angis ved «aroma(er)» eller en mer spesifikk betegnelse eller beskrivelse av aromaen.

Ordet «naturlig» eller andre ord med stort sett samme betydning kan bare anvendes for aromaer, forutsatt at den aromagivende bestanddelen utelukkende inneholder aromastoffer som er definert i forskrift om aromaer til bruk i næringsmidler.

Inneholder aromaens varebetegnelse en henvisning til de anvendte stoffers vegetabiliske eller animalske art eller opprinnelse, må ordet «naturlig» eller andre ord som stort sett har samme betydning, bare anvendes dersom den aromagivende bestanddelen er utelukkende eller nesten utelukkende ekstrahert fra det angjeldende næringsmidlet eller den angjeldende aromakilde gjennom egnede fysiske prosesser, enzymprosesser, mikrobiologiske prosesser, eller alminnelig brukte tilvirkningsprosesser for næringsmidler.

⁰Endret ved forskrifter 6 april 1995 nr. 356, 26 feb 1996 nr. 219, 17 aug 1998 nr. 844.

Vedlegg III. Regler for angivelse av alkoholinnhold

Med unntak av drikkevarer som hører inn under posisjon 22.04 i den felles tolltariff, gjelder følgende regler for angivelse av alkoholinnhold.

Alkoholinnhold skal bestemmes ved 20° C.

Ved angivelse av alkoholinnhold er følgende avvik uttrykt i absolutte verdier tillatt.

1.	0,5 % vol for øl med et alkoholinnhold på høyst 5,5 % vol og for drikkevarer fremstilt av druer som hører inn under posisjon 22.07 B II i den felles tolltariff.
2.	1,0 % vol for øl med et alkoholinnhold på over 5,5 % vol, for drikkevarer fremstilt av druer som hører inn under posisjon 22.07 B I i den felles tolltariff, for eplesider, pæresider og andre lignende gjærede drikkevarer fremstilt av andre frukter enn druer, også perlende eller musserende og for drikkevarer fremstilt av gjæret honning.
3.	1,5 % vol for drikkevarer som inneholder frukt eller utblødte plantedeler.
4.	0,3 % vol for alle andre drikkevarer.

Vedlegg IV. Liste over ingredienser med særlige merkekrav

<i>Ingredienser som refereres til i § 11 nr. 9 og 10, § 12 nr. 1 og § 14</i>	<i>Produkter fremstilt av ingredienser i listen i venstre kolonne, og som er unntatt</i>
Glutenholdig korn (hvete, rug, bygg, havre, spelt, kamut/egyptisk hvete eller hybrider av disse) og produkter fremstilt av glutenholdige korn.	- Hvetebasert glukosesirup, inkludert glukose. ⁱ - Hvetebaserte maltodextriner. ⁱ - Glukosesirup basert på bygg.

	- Korn benyttet i destillater til alkoholsterke drikker.
Skalldyr og produkter fremstilt av skalldyr.	
Egg og produkter fremstilt av egg.	- Lysozym som brukes i vin. [#] - Albumin brukt som klaringsmiddel i vin og cider. ^{#*}
Fisk og produkter fremstilt av fisk.	- Fiskegelatin brukt som bærestoff for vitaminer, karotenoider og aromaer. - Fiskegelatin eller husblas brukt som klaringsmiddel i øl, cider og vin. [#]
Peanøtter og produkter fremstilt av peanøtter.	
Soya og produkter fremstilt av soya.	- Helraffinert soyaolje og soyafett. ⁱ - Tokoferolrikt ekstrakt (E306), D-alfa-tokoferol, D-alfa-tokoferolacetat, D-alfa-tokoferolsuksinat fra soya. - Fytosteroler og fytosterolestere fremstilt fra soyaolje. - Fytostanolestere fremstilt av steroler fra soyaolje.
Melk og produkter fremstilt av melk (herunder laktose).	- Myse brukt i destillater til alkoholsterke drikker. - Laktitol. - Kasein brukt som klaringsmiddel i cider og vin. ^{#*}
Nøtter (mandel, hasselnøtt, valnøtt, cashewnøtt, pekannøtt, paranøtt, pistasienøtt, macadamianøtt/australianøtt) og produkter fremstilt av nøtter.	- Nøtter brukt i destillater til alkoholsterke drikker. - Mandler og valnøtter brukt som aroma i alkoholsterke drikker. [*]
Selleri og produkter fremstilt av selleri.	- Olje av selleriblاد og sellerifrø. [*] - Oleoresin av sellerifrø. [*]
Sennep og produkter fremstilt av sennep.	- Sennepsolje. [*] - Sennepsfrøolje. [*] - Oleoresin av sennepsfrø. [*]
Sesamfrø og produkter fremstilt av sesamfrø.	
Svoveldioksid og sulfitt i konsentrasjoner på 10 mg/kg eller mer eller 10 mg/l, uttrykt som SO ² .	
Lupin og produkter fremstilt av lupin.	
Bløtdyr og produkter fremstilt av bløtdyr.	
i)Og produkter fremstilt av disse dersom deres evne til å framkalle allergisk reaksjon, i forhold til vurderingen som ligger til grunn for unntakslisten, ikke har økt under fremstillingen.	
*Unntatt fra merkeplikten frem til 31. mai 2009. Omsetning av produkter som er satt i omsetning eller merket før 31. mai 2009 er tillatt inntil lagrene er brukt opp.	
#Vin, jf. definisjonene i bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008, er unntatt fra merkeplikten frem til 31. desember 2010. Omsetning av produkter som er satt i omsetning eller merket før 31. desember 2010 er tillatt inntil lagrene er brukt opp.	
0 Tilføyd ved forskrift 26 okt 2004 nr. 1424 (i kraft 25 nov 2004). Endret ved forskrifter 14 nov 2005 nr. 1283, 11 mai 2006 nr. 505, 6 nov 2007 nr. 1224 (i kraft 23 des 2007) 28 okt 2008 nr. 1144, 30 april 2010 nr. 640.	

Databasen sist oppdatert 1. okt 2010